

RIIGIKOGU

IV koosseis.

VIII istungjärk.

202. koosolek. 17. detsembril 1931.

Sisu:

1. Bensiinimaksu seaduse muutmise seadus — III lugemisel.
2. Patendimaksu tariifi muutmise seadus — I lugemisel.
3. Kriminaalkohtupidamise seaduse § 33-a muutmise seadus — III lugemisel.
4. Eesti ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu vahelisele piirivahejuhtumiste lahendamise kokkuleppele juurdelisatud protokollil muutmise protokollil kinnitamise seadus — II lugemisel.
5. Jõuvankrite seaduse § 15 muutmise seadus — II lugemisel.
6. Järgmise koosoleku määramine.

Koosoleku avab Esimees **K. Einbund** kell 12.30 min.

Sekretäri kohal sekretäri esimene abi
A. Tõllassepp.

1. Bensiinimaksu seaduse muutmise seadus — III lugemisel.

Rahaasjanduse komisjoni aruandja **K. Tonkman.**

Juhataja: Kuigi II lugemisel juhataja korraldusel otsustati jätta ära seaduseelnõu paragrahvide teksti ettekandmine III lugemisel, siiski III lugemisel mina määran selle ettekandmisele.

Pealkiri võetakse vastu.

Aruandja **K. Tonkman**: Teen Riigikogule teatavaks, et redaktsiooni komisjon on selle seaduseelnõu läbi vaadanud, ja ma kannan ta ette nii, nagu ta vastu võeti.

(I osa sissejuhatus ja § 1.)

§§ 1 ja 9 võetakse vastu ühes redaktsiooniliste parandustega.

(§ 10.)

Aruandja **K. Tonkman**: Siinjuures teen teatavaks, et redaktsiooni komisjon muutis esimese lõike lõppu järgmiselt: sõnad „mahaarvates sellest endise seaduse

põhjal sama bensiini pealt makstud bensiinimaksu“ asendas sõnadega: „arvates maha sellest käesoleva seaduse maksma hakkamiseni tasutud bensiinimaks 5 senti igalt netto-kilogrammilt“. Redaktsiooni komisjon arvestas sellega, et see seadus on rahanduse seadus, ja siin peab täpselt ära märkima, mis maha arvatakse ja kuidas selle kohta korraldus tehakse. Palun Riigikogu sellega arvestada ja paragrahv nii vastu võtta, nagu redaktsiooni komisjon ette paneb.

§ 10 võetakse vastu ühes redaktsiooniliste parandustega.

I osasissejuhatus ja II osa võetakse vastu.

Seaduseelnõu terve sisu võetakse vastu korraga redaktsiooni komisjoni andmata.

2. Patendimaksu tariifi muutmise seadus — I lugemisel.

Rahaasjanduse komisjoni aruandja **O. Suursöö**t: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Seni võetakse patendimaksu kahel kujul: 1) põhipatendimaks ja 2) lisapatendimaks. Lisapatendimaksu võetakse tööstusesaaduste läbitöötatud kvantumi järele. Kuna nüüd tubakasaaduste tööstuste tubaka ja paberossikestade aktsiisi tunduvalt tõsta kavatakse, siis on käesoleva seaduseelnõu I osas ära jäetud edaspidi lisapatendimaks nendelt tööstustelt. Rahaasjanduse komisjonis selgitas maksuvalitsuse direktor, et edaspidi on kavatsus lisapatendimaksu üldiselt ära jätta ja vastavalt riigikassa sissetulekuid soetada samadelt tööstustelt juba lihtsamal kujul, sest lisapatendimaksu arvestamine tegevat võrdlemisi palju ülesandeid maksuvalitsusele ja maksuaparaadile. Selle seaduseelnõuga ongi määratud lisapatendimaksu ärajätmine tubakavabrikutelt ja paberossikestade tehastelt. See maks iseenesest on õige väike. Seni seda maksu saadi ainult kõigest ca 4000 krooni tubakatööstustelt ja 330 krooni paberossikestade tehastelt. Seda saadakse juba mitme, mitmekordselt kätte aktsiisimaksu tõstmise teel. Teine punkt selles seaduseelnõus näeb ette kauplustelt paten-

dimaksu tõstmist. Kuna nüüd aktsiisimaksu tõstmise tagajärjel nende tubakasaaduste hinnad tõusma saavad, siis on loomulik, et ühe ja sama protsendi juures kaupluste teenistus suurem saab olema kui seni. Senine patendimaks tubakasaaduste müügi õiguse eest oli õige väike, nimelt oli ta mitmesugustel müügikohtadel — restoranidel, äridel j.n.e. — kõigest 5 krooni aastas. Nüüd tõstetakse seda 10 krooni peale. Liikvatel müügikohtadel ja äridel oli see kõigest 2½ krooni aastas, nüüd tõstetakse 5 krooni peale; kuna lühiajalistel kauplustel, laatal ja pidudel on see seni olnud 50 senti päevas ja jääb ka niisama — 50 senti päevas, nagu ta oli.

See oleks lühidalt käesoleva seaduseelnõu sisu. Rahaasjanduse komisjon vaatas seaduseelnõu läbi, mingeid muudatusi ei teinud, ning ühines Vabariigi Valitsuse poolt esitatud põhimõtetega. Rahaasjanduse komisjoni nimel teen ettepaneku, seaduseelnõu I lugemisel vastu võtta.

Seaduseelnõu võetakse vastu I lugemisel kolmepäevalise vahetajata I ja II lugemise vahel.

3. Kriminaalkohtupidamise seaduse § 33-a muutmise seadus — III lugemisel.

Üldkomisjoni aruandja T. Kalbus.

Võetakse vastu ühes redaktsiooniliste parandustega seaduseelnõu pealkiri ja tekst eraldi ja terve sisu korraga.

Aruandja T. Kalbus: Käesolev seaduseelnõu on redaktsiooni komisjoni poolt läbi vaadatud, ja ma kandsin ta ette selles redaktsioonis, nagu redaktsiooni komisjon heaks kiitnud. Teen ettepaneku, seaduseelnõu vastu võtta redaktsiooni komisjoni andmata.

Ettepanek võetakse vastu.

4. Eesti ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu vahelisele piirivahejuhtumiste lahendamise kokkuleppele juurdelisatud protokollil muutmise protokollil kinnitamise seadus — II lugemisel.

Üldkomisjoni aruandja A. Rei.

Seaduseelnõu võetakse vastu II lugemisel.

5. Jõuvankrite seaduse § 15 muutmise seadus — II lugemisel.

Üldkomisjoni aruandja A. Jõeääre puudumisel aruandja ülesannetes komisjoni abiesimees J. Klement.

Pealkiri võetakse vastu.

(Seaduseelnõu tekst.)

V. Hasselblatt: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Silmas pidades seda, et autode liikumine on üldiselt korraldamata, ja et seaduseelnõu täidab ainult ühe tühja koha, arvan, et ebaõige on, kui siin kindlaks määrame, et Nuhtluseseaduse § 989 põhjal karistatud isikutelt võtab loa andja igal juhul loa ära jäädavalt. See võib teinekord saada väga saatuslikuks, mis ühenduses ei ole autojuhi süü suurusega. Sellepärast oleks õigem, kui meie võtaksime sõna „jäädavalt“ asemele „vähemalt üheks aastaks“. Nii et viimane lause oleks järgmine: „Nuhtluseseaduse § 989 põhjal karistatud isikutelt võtab loaandja igal juhul loa ära vähemalt üheks aastaks“.

Kui Kriminaalseadustik hakkab maksma, siis on kohtul võimalik trahvi määrata. Niikaua kui see võimalus puudub, ja ei ole liikumist riigi poolt korraldatud, arvan, et see karistus, mis siin ette pandud, on karm. Tahaksin veel juurde lisada, et selle paragrahvi tagajärjel võib tulla kergesti, et kohus mõistab inimese vabaks seal, kus tarvis oleks teda trahvida.

Juhataja: Rkl. Hasselblatt teeb ettepaneku,

sõna „jäädavalt“ asemele võtta „vähemalt üheks aastaks“.

Aruandja J. Klement (lõpusõna): Üldkomisjoni seda eelnõu kaaludes on teinud Vabariigi Valitsuse eelnõus palju parandusi. Eelnõus oli ette nähtud terve rida karistuste muutmisi, kus autojuhi karistust taheti suurendada. Üldkomisjon loobus kriminaalkaristuste kõrgendamisest. Küll aga arvab üldkomisjon, et mõned raskemad tagajärjed autojuhtidele siiski võiksid ette nähtud olla, võrreldes praeguste seadustega, et ära hoida õnnetusi, mis ette võivad tulla.

Mis puutub parandusse, mille tegi rkl. Hasselblatt, siis selle üle on üldkomisjonis kõneldud, kuid siin on ju küsimus asetatud sellele pinnale, et loa äravõtmine autojuhilt jäädavalt on kohuslik siis, kui autojuht on enne karistatud. Mitte ainult sel-

lepärast ei võeta autojuhilt sunduslikult luba ära, kui sõitja surma on saanud, vaid siis, kui autojuht on tunnistatud süüdlaseks surma tekkimises. Kui kohus on tunnistanud autojuhi õigeks, siis loomulikult ei tule loa äravõtmine kõne alla. Kui aga autojuht on kohtu poolt süüdi mõistetud, ja hooletult sõitmise pärast on tekkinud surm, siis arvas komisjon, et sellelt inimeselt tuleksid autojuhi õigused ära võtta, ja sellel inimesel ei võiks õigust olla edasi autojuhina tegutseda. Nendel motiividel on vastav parandus vastuvõetav. Nii et loa jäädavalt äravõtmise eel peab käima ikkagi kohtuotsus. Kohus kaalub asja igakülgselt ja otsustab, kas mõista inime süüdlaseks või mitte, ja kui kohus autojuhi süüdi mõistab, siis on mõeldav sunduslikult loa äravõtmine. Sellepärast ei saa ma üldkomisjoni nimel rkl. Hasselblatt'i parandusega ühineda.

V. Hasselblatt'i ettepanek lükatakse tagasi 21 häälega 11 hääle pooltolemisel.

Seaduseelnõu tekst võetakse vastu.

Juhataja: Seaduseelnõu II lugemine on lõpetatud.

6. Järgmise koosoleku määramine.

Juhataja: Juhatuselt on ettepanek: pidada järgmine koosolek reedel, 18. detsembril 1931, kell 5 p. l. järgmise päevakorraga:

1. Administratiiv-sissenõudmise seadus — I lugemisel.

2. Eesti ja Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu vahelisele piirivahejuhtumiste lahendamise kokkuleppele juurdelisatud protokollu muutmise protokollu kinnitamise seadus — III lugemisel.

3. Jõuvankrite seaduse § 15 muutmise seadus — III lugemisel.

4. Patendimaksu tariifi muutmise seadus — II lugemisel.

5. Maksustamiskorralduse seadus — II lugemisel.

6. Maksustamiskorralduse seaduse maksmapanemise seadus — II lugemisel.

Juhatus teeb ettepaneku, pidada koosolek kell 5 p. l., sest juhatusel ei ole teada, kuidas komisjonide töö areneb täna õhtul. (Vahelhüüe.) Ja kui komisjonide töö areneb sedavõrt soodsalt, et õhtul materjalid saab laiali kanda, siis võib päevakorda homme täiendada.

J. Klesment: Mina arvan, et see, kuidas komisjonide töö täna areneb, ei mõju homse koosoleku peale ses mõttes, et tingimata peab pidama koosoleku kell 5. Kui suudetakse täna koosoleku materjal laiali kanda, siis võib ka väga hästi kell 10 hommikul koosoleku pidada. Minule näib, et meil on tarvis rohkem kui üks koosolek pidada, ja siis oleks juba otstarbekohasem pidada esimene koosolek kell 10 hommikul. (Vahelhüüe.) Kui komisjonid tööga lõpule ei jõua, siis tuleb meil ikkagi laupäeval koosolek pidada. Kui aga komisjonid peaksid tööga homseks lõpule jõudma, siis võiksimme homme Riigikogu koosolekud lõpetada. Mina teen ettepaneku, pidada Riigikogu koosolek homme kell 10 hommikul.

J. Klesment'i ettepanek võetakse vastu 27 häälega 21 hääle vastu.

Juhatus ettepanek võetakse vastu ühes J. Klesment'i parandusega.

Juhataja: Päevakord on läbi. Lõpetan Riigikogu koosoleku.

Koosolek lõpeb kell 13.

Õige.

Kinnitan.

Koosoleku sekretär (allkiri).

Koosoleku juhatajad (allkirjad).

